

DCN-16080001060601 Seat No. _____

B. Com. (Sem. VI) (CBCS) (W.E.F. 2016)

Examination

July - 2022

Management Accounting - 2

(Old Course)

Time : $2\frac{1}{2}$ Hours]

[Total Marks : 70

- સૂચના : (1) પ્રશ્નની જમણી બાજુના અંક ગુણ દર્શાવે છે.
(2) જરૂર જણાય ત્યાં જવાબનાં ભાગરૂપે ગણતરી દર્શાવો.

1 રામા લિ.નું તા. 31-3-2021ના રોજનું પા.સ. નીચે મુજબ છે : 20

જવાબદારીઓ	રકમ (રૂ.)	મિલકત-લેણાં	રકમ (રૂ.)
ઈક્વિટી શેરમૂડી	1,20,000	કાયમી મિલકતો	2,40,000
8%ના ડિબેન્ચર્સ	80,000	દેવાદારો	40,000
10%ની પ્રેફ. શેરમૂડી	60,000	લેણીહૂંડીઓ	12,000
અનામત અને વધારો	46,000	સ્ટોક	48,000
લેણદારો	44,000	રોકડ અને બેંક સિલક	20,000
દેવીહૂંડીઓ	8,000	અગાઉથી ચૂકવેલા ખર્ચા	8,000
બેન્ક ઓવરડ્રાફ્ટ	12,000	પ્રાથમિક ખર્ચા	6,000
ખર્ચા ચૂકવવાના બાકી	4,000		
	3,74,000		3,74,000

વધારાની માહિતી :

- (1) કુલ વેચાણ (રોકડ વેચાણ ઉધાર વેચાણનાં 20% છે.) રૂ. 4,32,000.
- (2) વેચેલા માલની પડતર રૂ. 2,16,000.
- (3) ચોખ્ખો નફો (વ્યાજ અને 50% કરવેરા જોગવાઈ પહેલાનો) રૂ. 1,20,000.
- (4) તા. 1-4-2021નો સ્ટોક રૂ. 40,000.

ઉપરોક્ત માહિતીના આધારે નીચેના ગુણોત્તરો ની ગણતરી કરો. વાર્ષિક દિવસો 360.

- (1) ચાલુ ગુણોત્તર
- (2) પ્રવાહી ગુણોત્તર
- (3) દેવાદાર ગુણોત્તર
- (4) રોકાયેલી મૂડી પર વળતર
- (5) ચોખ્ખા નફાનો ગુણોત્તર
- (6) મૂડી ગિયરીંગ ગુણોત્તર
- (7) સંચાલન ગુણોત્તર

અથવા

1 શ્યામા લિ.નાં સંક્ષિપ્ત પાકા સરવૈયા નીચે મુજબ છે :

20

જવાબદારીઓ	31-3-21	31-3-22	મિલકતો	31-3-21	31-3-22
ઈક્વિટી શેરમૂડી	1,00,000	1,25,000	પ્લાન્ટ યંત્રો	62,500	75,000
10%ની પ્રેફ. શેરમૂડી	50,000	50,000	ફર્નિચર	20,500	27,000
નફા-નુકસાન ખાતું	20,000	37,500	જમીન-મકાન	50,000	62,500
સામાન્ય અનામત	17,500	30,000	રોકાણો	30,000	25,000
12%ના ડિબેન્ચર્સ	25,000	37,500	દેવાદારો	22,500	35,000
લેણદારો	23,750	27,500	લેણીહૂંડી	7,500	15,000
દેવીહૂંડી	6,250	7,500	સ્ટોક	25,000	40,000
ચુ. બાકી ખર્ચા	3,750	5,000	રોકડ/બેંક સિલક	19,500	34,500
પ્રો. ફંડ	12,500	17,500	અગાઉથી ચૂકવેલ		
			ખર્ચા	8,750	13,500
			બાંધવરી કમિશન	12,500	10,000
	2,58,750	3,37,500		2,58,750	3,37,500

વધારાની માહિતી :

વિગત	વર્ષ 20-21	વર્ષ 21-22
(1) વેચાણ (જેમાં ઉધાર વેચાણ રોકડ વેચાણથી ત્રણ ગણું છે.	2,00,000	3,00,000
(2) ચોખ્ખો નફો (વ્યાજ અને કરવેરા પછીનો કરવેરાનો દર 50% છે)	23,500	38,250

ઉપરની માહિતી પરથી નીચેના હિસાબી ગુણોત્તરોની ગણતરી કરો :

- (1) ચાલુ ગુણોત્તર
- (2) દેવાદાર ગુણોત્તર (વર્ષના દિવસો 360 ગણવા)
- (3) રોકાયેલી મૂડી પર વળતરનો દર
- (4) ઈકિવટી શેરહોલ્ડરનાં ભંડોળ પર વળતરનો દર

- 2** હેમ કંપની લિ. એપ્રિલ 2021 થી જૂન 2021નાં સમયગાળા દરમિયાન તેમનાં **20** બેકર્સ પાસેથી સવલત મેળવવા માંગે છે. નીચે આપેલ વિગતો પરથી કંપનીને દરેક મહિનાના અંતે કેટલી બેંક સવલત કરવી જોઈએ તે દર્શાવતું રોકડ અંદાજપત્ર તૈયાર કરો :

માસ	વેચાણ (રૂ.)	ખરીદી (રૂ.)	મજૂરી (રૂ.)	પરોક્ષ ખર્ચા (રૂ.)
ફેબ્રુઆરી	2,20,000	1,80,000	20,000	30,000
માર્ચ	1,80,000	2,00,000	24,000	28,000
એપ્રિલ	2,00,000	2,20,000	30,000	32,000
મે	1,50,000	2,40,000	32,000	34,000
જૂન	1,60,000	2,60,000	34,000	40,000

- (1) વેચાણનાં 20% અને ખરીદીનાં 25% રોકડ વ્યવહાર હતા.
- (2) ઉધાર વેચાણનાં 40% વસુલાત વેચાણ પછીના મહિનામાં અને બાકીના વેચાણ પછીના બીજા મહિનામાં ચૂકવવામાં આવે છે.

- (3) લેણદારોને ખરીદીનાં પછીનાં મહિનામાં ચૂકવવામાં આવે છે.
- (4) મજૂરી અને પરોક્ષ ખર્ચની ચૂકવણીનો ગાળો 1/2 માસ છે.
- (5) એડવાન્સ ટેક્ષ રૂ. 54,000 તા. 15-6-21નાં રોજ ચૂકવવાનો છે.
- (6) તા. 1-4-21ના રોજ રોકડ સિલક રૂ. 60,400 હતી.

અથવા

2 રોહિત લિ.ની નીચે આપેલી વિગતો પરથી એપ્રિલ થી જૂન 2021 સુધીનાં 20 ત્રણ માસનું રોકડ બજેટ બનાવો :

- (1) તા. 1-4-21ના રોજ રોકડ અને બેંક સિલક રૂ. 1,20,000 છે.
- (2)

માસ	કુલ વેચાણ (રૂ.)	ખરીદી (રૂ.)	મજૂરી (રૂ.)	પરોક્ષ ખર્ચ (રૂ.)
ફેબ્રુઆરી	12,00,000	6,00,000	2,40,000	2,25,000
માર્ચ	9,00,000	5,40,000	2,16,000	1,95,000
એપ્રિલ	13,00,000	6,60,000	2,88,000	2,55,000
મે	18,00,000	9,60,000	3,00,000	2,85,000
જૂન	10,00,000	4,80,000	2,52,000	2,25,000

- (3) કુલ વેચાણનાં 40% રોકડ વેચાણ અને 60% ઉધાર વેચાણ ધારો.
- (4) ઉધાર વેચાણનાં 50% વેચાણ પછીના મહિનામાં અને બાકીના 50% બીજા મહિનામાં વસુલ મળે છે.
- (5) વેપારીઓએ આપેલ શાખનો ગાળો 1 મહિનાનો છે.
- (6) પરોક્ષ ખર્ચમાં સ્થિર મિલકતનાં ઘસારાનાં માસિક રૂ. 45,000 લેખે સમાવેશ થાય છે.
- (7) મજૂરી ચૂકવવાનો સમયગાળો 1 માસ અને પરોક્ષ ખર્ચ ચૂકવવાનો સમયગાળો 1/2 માસ છે.
- (8) જૂન 2021માં ડિબેન્ચર વ્યાજ રૂ. 75,000 ચૂકવવાનું છે.

- 3 વિરાટ કંપની 100% ક્ષમતાએ વાર્ષિક 5,000 એકમોનું ઉત્પાદન કરી શકે છે. 15 તેના ચલિત અને સ્થિર ખર્ચ અંગે નીચેની માહિતી મળે છે :

એકમદીઠ માલસામાન	રૂ. 5.00
એકમદીઠ મજૂરી	રૂ. 3.00
એકમદીઠ પ્રત્યક્ષ ખર્ચા	રૂ. 2.00
કારખાના ખર્ચા (ચલિત)	રૂ. 2.00 એકમદીઠ
વેચાણ ખર્ચ (ચલિત)	રૂ. 1.00 એકમદીઠ
વહીવટી ખર્ચા (સ્થિર)	રૂ. 10,000 વાર્ષિક
કારખાના ખર્ચા (સ્થિર)	રૂ. 5,000 વાર્ષિક
વેચાણ ખર્ચા (સ્થિર)	રૂ. 4,000 વાર્ષિક
ઉપરની માહિતીના આધારે 50% ક્ષમતાએ, 75% ક્ષમતાએ અને 90% ક્ષમતાએ ખર્ચનાં અંદાજો દર્શાવતું પરિવર્તનશીલ અંદાજ પત્ર તૈયાર કરો.	

અથવા

- 3 નીચેની માહિતી પરથી 70%, 80% અને 90% શક્તિ માટેનું પરોક્ષ ખર્ચાઓનું 15 પરિવર્તનશીલ અંદાજપત્ર તૈયાર કરો અને શિરોપરી ખર્ચનો દર નક્કી કરો :

વિગત	70% શક્તિએ	80% શક્તિએ	90% શક્તિએ
ચલિત ખર્ચાઓ :			
આડકતરી મજૂરી	—	12,000	—
સ્ટોર્સ ખર્ચ	—	4,000	—
અર્ધ ચલિત ખર્ચા :			
પાવર (30% સ્થાયી, 70% ચલિત)	—	20,000	—
મરામત અને જાળવણી ખર્ચ (60% સ્થાયી, 40% ચલિત)	—	2,000	—
સ્થાયી ખર્ચા :			
ઘસારો	—	11,000	—
વીમો	—	3,000	—
પગાર	—	10,000	—
પ્રત્યક્ષ કામદાર કલાકો	—	1,24,000	—
		કલાકો	

4 અનિલ કંપનીનાં તા. 31-3-21 અને તા. 31-3-22ના રોજનાં પાકા સરવૈયા 15

નીચે મુજબ છે :

જવાબદારીઓ	31-3-21	31-3-22	મિલકતો	31-3-21	31-3-22
શેરમૂડી	40,000	50,000	જમીન અને મકાન	40,000	38,000
સામાન્ય અનામત	10,000	12,000	યંત્રો	30,000	33,800
નફા-નુકસાન ખાતું	6,100	6,120	સ્ટોક	20,000	14,800
બેંક લોન			દેવાદારો	16,000	12,840
(લાંબાગાળાની)	14,000	—	રોકડ	100	120
લેણદારો	30,000	27,040	બેંક	—	1,600
કરવેરા જોગવાઈ	6,000	7,000	પાઘડી	—	1,000
	1,06,100	1,02,160		1,06,100	1,02,160

તા. 31-3-22ના રોજ પૂરા થતાં વર્ષની માહિતી નીચે મુજબ છે :

- (1) રૂ. 4,600 ડિવિડન્ડનાં ચૂકવેલ છે.
 - (2) અન્ય કંપની મિલકતો રૂ. 10,000માં ખરીદેલ છે. જેનાં અવેજ પેટે શેર આપેલ છે. ખરીદેલ મિલકતોમાં નીચેનાનો સમાવેશ થાય છે :
સ્ટોક રૂ. 4,000 અને યંત્રો રૂ. 5,000
 - (3) રૂ. 1,600ના વધારાના યંત્રોની ખરીદી કરેલ છે.
 - (4) યંત્રો ઉપર રૂ. 2,400 ઘસારો ગણેલ છે.
 - (5) વર્ષ દરમિયાન કરવેરાની જોગવાઈ રૂ. 6,600.
 - (6) યંત્ર વેચાણનું નુકસાન રૂ. 40 સામાન્ય અનામત ખાતે ઉધારેલ છે.
- 2021-22 વર્ષ માટે ઉપરની વિગતો પરથી અનિલ કંપનીનો રોકડ પ્રવાહ પત્રક તૈયાર કરો.

અથવા

પા. સ. નીચે મુજબ છે :

દેવાં	31-3-21	31-3-22	મિલકતો	31-3-21	31-3-22
ઈક. શેરમૂડી (દરેક			સ્થિર મિલકતો	1,30,000	1,48,000
રૂ. 10નો તેવા)	1,00,000	75,000	રોકાણો	15,000	12,000
નફા-નુકસાન ખાતું	70,000	32,000	સ્ટોક	10,000	15,000
8%નાં ડિબેન્ચર્સ	—	50,000	દેવાદારો	15,000	35,000
લેણદારો	5,000	51,000	રોકડ / બેંક	12,000	9,000
કર જોગવાઈ	15,000	17,000	પ્રાથમિક ખર્ચા	8,000	6,000
	1,90,000	2,25,000		1,90,000	2,25,000

વધારાની માહિતી નીચે મુજબ છે :

- (1) કંપનીધારાની કલમ 77 મુજબ કંપનીએ પોતાની ઈક. શેરમૂડીનાં 25% જેટલી મૂડી ભાવોભાવ બાયબેક કરી છે.
- (2) વર્ષ દરમિયાન રૂ. 9,000 વચગાળાનું ડિવિડન્ડ ચૂકવ્યું છે.
- (3) વર્ષ દરમિયાન રૂ. 14,000 આવકવેરો ચૂકવ્યો છે.
- (4) સ્થિર મિલકતો પર રૂ. 5,000 ઘસારાની જોગવાઈ કરી છે.
- (5) રૂ. 5,000ની પડતર કિંમતનાં રોકાણો રૂ. 1,000 નફાથી વેચ્યા છે. અને તે નફા-નુકસાન ખાતે જમા કરેલ છે.

ધી સચિન કંપનીનું 2021-2022નાં વર્ષ માટે રોકડ પ્રવાહ પત્રક તૈયાર કરો.

ENGLISH VERSION

- Instructions :** (1) Figures to the right side indicate marks.
 (2) Calculations and explanations if required are to be show with relevant answer.

1 The following is Balance Sheet of Rama Ltd. as on **20**
 31-3-2021 :

Liabilities	Amt. (Rs.)	Assets	Amt. (Rs.)
Equity Share Capital	1,20,000	Fixed Assets	2,40,000
8% Debentures	80,000	Debtors	40,000
10% Pref. Share		Bills Receivable	12,000
Capital	60,000	Stock	48,000
Reserve and Surplus	46,000	Cash and Bank	
Creditors	44,000	Balance	20,000
Bills Payable	8,000	Pre-paid Expenses	8,000
Bank Overdraft	12,000	Preliminary Exp.	6,000
Outstanding Expenses	4,000		
	3,74,000		3,74,000

Additional Information :

- (1) Total Sales (cash sales are 20% of credit sales)
Rs. 4,32,000.
- (2) Cost of goods sold Rs. 2,16,000.
- (3) Net profit (before interest and 50% tax provision)
Rs. 1,20,000.
- (4) Stock on 1-4-2021 Rs. 40,000.

From the above information calculate the following ratios while calculating debtors ratio 360 days are to be taken for the year :

- (1) Current ratio
- (2) Liquid ratio
- (3) Debtors ratio
- (4) Return on capital employed
- (5) Net profit ratio
- (6) Capital gearing ratio
- (7) Operating ratio

OR

1 The following are the summarized Balance Sheets of Shyama Ltd. **20**

Liabilities	31-3-21	31-3-22	Assets	31-3-21	31-3-22
Equity Share Capital	1,00,000	1,25,000	Plant and Machinery	62,500	75,000
10% Pref. Share Capital	50,000	50,000	Furniture	20,500	27,000
Profit and Loss A/c	20,000	37,500	Land-Building	50,000	62,500
General Reserve	17,500	30,000	Investments	30,000	25,000
12% Debentures	25,000	37,500	Debtors	22,500	35,000
Creditors	23,750	27,500	Bills Receivable	7,500	15,000
Bills Payable	6,250	7,500	Stock	25,000	40,000
Unpaid Exp.	3,750	5,000	Cash and Bank	19,500	34,500
Provident Fund	12,500	17,500	Prepaid Exp.	8,750	13,500
			Underwriting Commission	12,500	10,000
	2,58,750	3,37,500		2,58,750	3,37,500

Additional Information :

Particulars	Year 20-21	Year 21-22
(1) Sales (credit sales are 3 times of cash sales)	2,00,000	3,00,000
(2) Net Profit (after interest and tax, tax rate is 50%)	23,500	38,250

From the above information calculate the following Accounting Ratios.

- (1) Current ratio
- (2) Debtors ratio (360 days to be taken for the year)
- (3) Return on capital employed
- (4) Return on equity share holders funds

- 2** Prepare cash budget for Hem Co. Ltd. for the three months of April to June 2021 and show when and how much Bank Overdraft facility will be required during this period. **20**

Months	Sales (Rs.)	Purchases (Rs.)	Labour (Rs.)	Overheads (Rs.)
February	2,20,000	1,80,000	20,000	30,000
March	1,80,000	2,00,000	24,000	28,000
April	2,00,000	2,20,000	30,000	32,000
May	1,50,000	2,40,000	32,000	34,000
June	1,60,000	2,60,000	34,000	40,000

- (1) 20% of Sales and 25% of Purchases were on cash basis.
- (2) 40% amount of credit sales is received in next month of the sales while remaining amount is received in second month of sales.

- (3) Creditors are paid after one month.
- (4) Time lag for payment of labour and overheads is 1/2 month.
- (5) Advance tax of Rs. 54,000 will be paid on 15-6-21.
- (6) Cash balance as on 1-4-21 will be Rs. 60,400.

OR

2 From the following information of Rohit Ltd. prepare **20**
cash budget for the three months from April to June 2021:

- (1) Cash and Bank Balance on 1-4-21 is Rs. 1,20,000.
- (2)

Months	Total Sales (Rs.)	Purchases (Rs.)	Wages (Rs.)	Overheads Expenses (Rs.)
February	12,00,000	6,00,000	2,40,000	2,25,000
March	9,00,000	5,40,000	2,16,000	1,95,000
April	13,00,000	6,60,000	2,88,000	2,55,000
May	18,00,000	9,60,000	3,00,000	2,85,000
June	10,00,000	4,80,000	2,52,000	2,25,000

- (3) Assume 40% of total sales are cash sales and 60% credit sales.
- (4) 50% of credit sales are realised in the month following sales and the remaining 50% in the next month following.
- (5) The period of credit allowed by supplier is one month.
- (6) Overhead expenses include Rs. 45,000 per month for depreciation on fixed assets.
- (7) The time lag in payment of overhead expenses is 1/2 month and time lag in payment of wages is one month.
- (8) In June 2021 Debenture interest of Rs. 75,000 is to be paid.

- 3 Virat Co. can manufacture 5,000 units at 100% capacity. 15
Following information is available regarding its fixed and variable expenses :

Material per unit	Rs. 5.00
Labour per unit.....	Rs. 3.00
Direct Exp. per unit.....	Rs. 2.00
Factory overhead (variable) per unit.....	Rs. 2.00
Selling Exp. (variable) per unit	Rs. 1.00
Adm. Exp. (fixed)	Rs. 10,000 p.a.
Factory Exp. (fixed)	Rs. 5,000 p.a.
Selling Exp. (fixed)	Rs. 4,000 p.a.

Prepare flexible budget at 50%, 75% and 90% activity levels.

OR

- 3 Prepare flexible budget for overheads at 70%, 80% and 15
90% capacity from the following information and also calculate the rate of absorption per labour hour :

Particulars	70% Capacity	80% Capacity	90% Capacity
Variable expenses :			
Indirect wages	—	12,000	—
Stores expense	—	4,000	—
Semi-variable expenses :			
Power (30% fixed, 70% variable)	—	20,000	—
Repairs and Maintenance (60% fixed, 40% variable)	—	2,000	—
Fixed Expenses :			
Depreciation	—	11,000	—
Insurance	—	3,000	—
Salary	—	10,000	—
Direct labour hours	—	1,24,000 hours	—

4 The following are the summarised Balance Sheets of Anil Company as on 31-3-2021 and 31-3-2022 : 15

Liabilities	31-3-21	31-3-22	Assets	31-3-21	31-3-22
Share Capital	40,000	50,000	Land and		
General Reserve	10,000	12,000	Building	40,000	38,000
P and L A/c	6,100	6,120	Machinery	30,000	33,800
Bank Loan	14,000	–	Stock	20,000	14,800
Sundry			Sundry		
Creditor	30,000	27,040	Debtors	16,000	12,840
Provision for			Cash	100	120
Taxation	6,000	7,000	Bank	–	1,600
			Goodwill	–	1,000
	1,06,100	1,02,160		1,06,100	1,02,160

Additional Information for the year ended 31-3-22 :

- (1) Dividend of Rs. 4,600 was paid.
- (2) Assets of another company were purchased for a consideration of Rs. 10,000 payable in shares. The following were purchased :
Stock Rs. 4,000 and Machinery for Rs. 5,000
- (3) Machinery was further purchased for Rs. 1,600.
- (4) Depreciation written off on Machinery Rs. 2,400.
- (5) Income tax provided during the year Rs. 6,600.
- (6) Loss on sale of Machinery Rs. 40 was written off to General Reserve.

Prepare Cash Flow Statement of Anil Co. for the year 2021-2022.

OR

4 The Balance Sheets of The Sachin Co. Ltd. as on 31-3-2021 15
and 31-3-2022 are given below :

Liabilities	31-3-21	31-3-22	Assets	31-3-21	31-3-22
Equity Share			Fixed Assets	1,30,000	1,48,000
Capital (each			Investments	15,000	12,000
of Rs. 10)	1,00,000	75,000	Stock	10,000	15,000
P and L A/c	70,000	32,000	Debtors	15,000	35,000
8% Debentures	—	50,000	Cash / Bank	12,000	9,000
Creditors	5,000	51,000	Preliminary		
Tax Provision	15,000	17,000	Expenses	8,000	6,000
	1,90,000	2,25,000		1,90,000	2,25,000

Additional Information are as under :

- (1) As per Section 77 of Companies Act the company has bought back 25% of its equity capital at face value.
- (2) Interim Dividend of Rs. 9,000 was paid during the year.
- (3) Income Tax Rs. 14,000 was paid during the year.
- (4) Provision of Rs. 5,000 for depreciation on Fixed Assets was made.
- (5) Investments of cost price of Rs. 5,000 were sold with a profit of Rs. 1,000 and profit was credited to Profit and Loss Account.

Prepare Cash Flow Statement of the Sachin Co. Ltd. for the year 2021-2022.